

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 469/2015-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2015 predbežne prerokoval návrh [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených JUDr. Petrom Kubinom, Advokátska kancelária, Štefánikova 15, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na odloženie vykonateľnosti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžr 80/2014 zo 17. júna 2015 a takto

r o z h o d o l :

1. Vykonateľnosť rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžr 80/2014 zo 17. júna 2015 o d k l a d á do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.
2. Vo zvyšnej časti návrhu na vydanie dočasného opatrenia n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal 4. novembra 2015 uznesením sp. zn. I. ÚS 469/2015 na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“) z 9. septembra 2015, ktorou namietali porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 10 Sžr 80/2014 zo 17. júna 2015 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“).

2. V sťažnosti sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„... Základné právo sťažovateľov na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva sťažovateľov vlastniť a užívať majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžr/80/2014 zo dňa 17. júna 2015 porušené boli.

... Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžr/80/2014 zo dňa 17. júna 2015 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

... Sťažovateľom priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky vo vyčíslenej výške, ktoré je Najvyšší súd... povinný uhradiť sťažovateľom do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

3. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie sťažovateľa prostredníctvom svojho právneho zástupcu doručili ústavnému súdu 11. novembra 2015 návrh na vydanie dočasného opatrenia, v ktorom žiadali, aby ústavný súd pozastavil vykonateľnosť rozsudku najvyššieho súdu v súlade s § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o ich prijatej sťažnosti a uložil správnomu orgánu (Okresnému úradu Bratislava, pozemkovému a lesnému odboru, pozn.), aby sa zdržal vykonávania akýchkoľvek úkonov a vydania rozhodnutia vo veci samej v správnom konaní, na ktoré mu bola vec vrátená napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu.

4. Tento návrh na vydanie dočasného opatrenia odôvodnili tým, že 25. septembra 2015 sťažovateľka [REDAKOVANÉ] oznámila správnomu orgánu, že vo veci bola podaná sťažnosť na ústavnom súde, a z tohto dôvodu požiadala o prerušenie správneho konania. Dňa 30. septembra 2015 správny orgán uvedenú žiadosť o prerušenie správneho konania zamietol.

5. Podľa sťažovateľov správny orgán je v správnom konaní viazaný právnym názorom najvyššieho súdu vysloveným v napadnutom rozhodnutí, ale tento právny názor je podľa ich názoru svojvoľný, porušujúci práva sťažovateľov na spravodlivé súdne konanie. Následne uviedli, že rozhodnutie správneho orgánu *«bude mať významný negatívny dopad na vlastnícke právo sťažovateľov k majetku, ktorý bol ich predkom protiprávne odňatý a o ktorého navrátenie sa snažia už vyše 20 rokov. Proti takémuto rozhodnutiu sa opäť budú musieť brániť a celý proces viacstupňového súdneho konania, ktorým sťažovatelia už raz prešli, si budú musieť zopakovať, čím sa konečné vyriešenie tohto už vyše 20 rokov trvajúceho sporu predĺži o ďalšie roky. Bude to len pokračovaním a prehĺbovaním*

súčasného protiprávneho stavu, kedy sťažovatelia nie sú vlastníkami dotknutých pozemkov len preto, že Najvyšší súd SR pri vydaní napadnutého rozhodnutia porušil ich základné práva.

Naproti tomu odložením vykonateľnosti Napadnutého rozhodnutia a dočasným nekonaním správneho orgánu až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o sťažnosti nevznikne žiadna ujma iným účastníkom dotknutého správneho konania. Stav, v ktorom sa vec aktuálne nachádza, existuje už vyše 20 rokov, a v prípade vydania dočasného opatrenia sa nijako nezhorší. Iba sa dočasne „zakonzervuje“ do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o sťažnosti..

Hrozbu, že k vydaniu rozhodnutia v správnom konaní, ktoré bude v súlade s právnym názorom Najvyššieho súdu SR vysloveným v Napadnutom rozhodnutí (avšak práve z tohto dôvodu bude protiústavné) naozaj dôjde, vnímame ako bezprostrednú práve preto, že správny orgán odmietol prerušiť konanie do rozhodnutia Ústavného súdu o sťažnosti. Tým zároveň deklaroval vôľu (úmysel) nebrať ohľad na konanie o sťažnosti a rozhodnúť vo veci bez ohľadu na riziko protiústavnosti Napadnutého rozhodnutia.

Vydanie navrhovaného dočasného opatrenia nie je ani v rozpore so žiadnym dôležitým verejným záujmom. Naopak, jeho vydanie by bolo v prospech dôležitého verejného záujmu, ktorým je zmiernenie majetkových krívd spáchaných na občanoch tohto štátu v minulosti tým, že v období neslobodného a nedemokratického režimu boli protiprávne pozbavení svojho majetku. Je omnoho spravodlivejšie a v súlade so zásadou materiálnej ochrany ústavnosti, aby Ústavný súd preventívne zabránil prehĺbeniu existujúceho protiústavného stavu vydaním navrhovaného dočasného opatrenia. V neposlednom rade by to bolo aj ekonomicky a časovo efektívnejšie, pretože by sa tým predišlo vzniku ďalších budúcich sporov.».

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Sťažovatelia sa domáhajú (pozri bližšie bod 3), aby ústavný súd pozastavil vykonateľnosť rozsudku najvyššieho súdu v súlade s § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o ich prijatej sťažnosti a uložil správnomu orgánu (Okresnému úradu Bratislava, pozemkovému a lesnému odboru, pozn.), aby sa zdržal vykonávania akýchkoľvek úkonov a vydania rozhodnutia vo veci samej v správnom konaní, na ktoré mu bola vec vrátená napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu.

8. Podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení a odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak to nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom a ak by výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu neznamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám pri odložení vykonateľnosti; najmä uloží orgánu, ktorý podľa sťažovateľa porušil základné práva alebo slobody sťažovateľa, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, a tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom. Podľa § 52 ods. 3 zákona o ústavnom súde dočasné opatrenie zaniká najneskoršie právoplatnosťou rozhodnutia vo veci samej, ak ústavný súd nerozhodne o jeho skoršom zrušení.

Podľa § 52 ods. 4 zákona o ústavnom súde dočasné opatrenie možno zrušiť aj bez návrhu, ak pominú dôvody, pre ktoré sa nariadilo.

9. Ústavný súd po preskúmaní návrhu sťažovateľov na odloženie vykonateľnosti napadnutého právoplatného rozsudku najvyššieho súdu konštatuje, že tento návrh nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom a spĺňa aj ďalšie podmienky ustanovené v § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde, preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výrokovej časti tohto rozhodnutia.

10. Sťažovatelia sa rovnako domáhali, aby ústavný súd uložil správne orgánu (Okresnému úradu Bratislava, pozemkovému a lesnému odboru, pozn.), aby sa zdržal vykonávania akýchkoľvek úkonov a vydania rozhodnutia vo veci samej v správnom konaní, na ktoré mu bola vec vrátená napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu. Po preskúmaní tohto návrhu ústavný súd konštatuje, že odložením vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu (bod 1 výroku tohto uznesenia) vznikne situácia, v rámci ktorej prvostupňový správny orgán „ex lege“ nemôže pokračovať v konaní. Za týchto okolností považoval ústavný súd za nadbytočné uložiť dočasným opatrením tomuto prvostupňovému orgánu, aby sa zdržal vykonávania akýchkoľvek úkonov a vydania rozhodnutia vo veci samej v správnom konaní, a preto v tejto časti návrhu sťažovateľov nevyhoviel (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2015